

HPV betegtájékoztató

**A HPV FERTŐZÉS
MINDANNYIUNKAT ÉRINTHETI!**

**HUMÁN PAPILLÓMAVIRUS (HPV)
– TÖBB, MINT A MÉHNYAKRÁK KÓROKOZÓJA!**

A HPV FERTŐZÉS MINDANNYIUNKAT ÉRINTHETI...

Nehéz elképzelni, hogy egy olyan súlyos betegség, mint a méhnyakrák, a hüvely-, vagy a szeméremtestrák, szájüregi rák, végbélrák Nálad is előfordulhat, de tényleg megeshet! Ezek a rákos megbetegedések jellemzően nem öröklődnek, ahogy azt sokan hiszik. Általában egy gyakori vírus okozza őket, amit humán papillómavírusnak (HPV) neveznek. A HPV az emberi hámsejtekben szaporodó humán papillómavírus rövidítése, melynek eddig

MI AZ A HPV?

több mint 130 ismert típusát azonosították. Ezek között vannak alacsony rákkockázatú típusok, melyek a szemölcsöket okozzák, és vannak magas rákkockázatú típusok, amelyek a rákos daganatok kialakulásáért felelősek. A HPV felelős olyan rosszindulatú rákos megbetegedésekért, mint a méhnyakrák, az egyéb

nemi szervek – a hímvessző, a hüvely, a szeméremtest – rákja, bizonyos szájüregi rákok, valamint a végbél laphámrákja.*

Évente diagnosztizált új megbetegedések hazánkban (2011 - 2015):⁶

Méhnyakrák: 1057 - 1180 eset

Végbélnyíláskörüli rák: férfi 63 - 84, nő 84 - 98

Hüvelyrák: 102-118
Szeméremtestrák: 208-260

MILYEN GYAKORI A HPV FERTŐZÉS?

A HPV egy széles körben elterjedt vírus, és könnyű vele megfertőződni. Az emberek több mint fele élete során átesik HPV fertőzésen, de nagy részük a fertőzést leküzdí, így nem alakul ki benne semmilyen betegség.¹

Minden 10. embernek azonban nemi szervi szemölcssei lesznek,¹ ez tehát a leggyakoribb HPV okozta betegség. A HPV okozta rákok (a méhnyak, a hüvely, a szeméremtest, a hímvessző, a végbél és a szájüreg laphámrákja) ennél sokkal ritkábban fordulnak elő, azonban megfelelő onkológiai kezelés nélkül, különösen az előrehaladott rákos állapotok halálos kimenetelűek is lehetnek.

A nők legalább 54%-a, a férfiak legalább 70%-a egyszer megfertőződik HPV-vel élete során.²

Minden tizedik HPV fertőzés tartósan fennmarad¹

HOGYAN TERJED A HPV FERTŐZÉS?

A HPV bárkit megfertőzhet: fiúkat és lányokat, férfiakat és nőket egyaránt. Mivel gyakran eleinte nem okoz tüneteket, sokan nem is tudják, hogy fertőzöttek. A HPV fertőzés elsősorban szexuális érintkezéssel terjed, beleértve a hüvelyi, az orális és az anális együttlétet is, de kézzel is átvihető. Fertőzött eszközök, használati tárgyak, a közösen használt szexuális játékok, vibrátor is közvetíthetik. A vírus behatolásához apró hámsérülés szükséges, ezért a sérüléssel járó szexuális aktus, a nemi szervek szőrzetének eltávolítása borotvával, krémmel, a dörzsölődést okozó fehérnemű (pl. tanga) a fertőződést elősegíti. A HPV anyáról gyermekére is terjedhet. A HPV okozta szemölcsben (condyloma acuminatum) szenvedő anya, ill. a tünetmentes, de HPV 6, 11-es típust hordozó várandós nő hüvelyi szülés esetén fertőzheti meg gyermekét. A tünetmentes HPV hordozó, aki többnyire nem is tudja, hogy fertőzött, maga is terjesztheti a fertőzést. A HPV fertőzés terjesztésében a tünetmentes fertőzöttek kulcsszerepet játszanak. Gyakori tévhit, hogy a HPV-fertőzés leküzdése után automatikus védettség alakul ki a szervezetben. Ez sajnos nem igaz: bár az esetek többségében a HPV egy éven belül spontán elmúlik, az újrafertőződés kockázata a vírus leküzdése után is kifejezetten magas.

MILYEN GYAKRAN FORDUL ELŐ HPV FERTŐZÉS A RÁKBETEGSÉG HÁTTERÉBEN?

Jelen tudásunk szerint a méhnyak- és a hüvelyrák közel 100%-a, a szeméremtest- és hímvesszőrák 40%-a, a szájüregi rák 20-60%-a, a végbél laphámrák 90%-a HPV eredetű.^{1*}

A méhnyakrák közel 100%-a és az egyéb nemi szervi rák 40-90%-a HPV-vel függ össze.¹

*A HPV elleni vakcinák javallata nem terjed ki a fej-nyaki rákos megbetegedésekre, valamint a hímvesszőrák megelőzésére.

HOGYAN KEZELIK A HPV OKOZTA RÁKOT?

Amennyiben a HPV okozta rákot korai stádiumban fedezik fel, vagy még korábban, már a rák megelőző állapotra fény derül, a méhnyakrák, a szeméremtest, a hüvely, a hímvesző, a szájüreg, illetve a végbél laphámrákja általában kisebb műtéttel jól eltávolítható. Ezért nagyon fontos a rendszeres orvosi ellenőrzésen és a szűrővizsgálatokon való részvétel. Későbbi stádiumban felfedezve azonban csonkító műtétre, kemoterápiára, sugárkezelésre is számítani lehet, és ilyenkor az életkilátások is lényegesen rosszabbak. Magyarországon évente körülbelül 400 halálos áldozatot követel a méhnyakrák.¹ Minden 3. hüvelyrák, és minden 4. szeméremtesti rák halálos kimenetelű!¹

2015-ös adatok szerint évente közel 1200 nő betegszik meg, és hozzávetőleg 470 halálos áldozatot követel a méhnyakrák Magyarországon.⁶

MI AZ A NEMI SZERVI SZEMÖLCS?

A nemi szervi szemölcs (más néven condyloma) a nemi szerveken, a gáton, a végbélnyílás körül jelentkező bőrszínű vagy barnás, lapos vagy szemölcsös növedék, amely mindkét nemet érinti. Vírusos fertőzés következtében alakul ki, a kórokozó a humán papillómavírus. A nemi szervi szemölcsök kínosak és kínzóak lehetnek, a kezelés hosszantartó és fájdalmas, a szemölcsök pedig gyakorta kiújulnak. A szemölcsöt fizikai vagy kémiai eljárásokkal semmisítik meg, de alkalmaznak olyan készítményeket is, amelyek az immunrendszer aktivizálásán keresztül hatnak.⁵ Sajnos az esetek mintegy harmadában többszöri kezelésre van szükség, mert az alkalmazott eljárás hatástalan vagy a probléma kiújul.⁷ Az esetek egy részében műtéti megoldás, a növedékek sebészi eltávolítása válik szükségessé, kiújulásra azonban ilyenkor is lehet számítani. A betegség időnként a szexuális életet is ellehetetlenítheti, a betegek párkapcsolatai gyakran megromlanak, ezért a betegek körében gyakori a pszichés teher-tétel.

„BECSLÉSEK SZERINT MINDEN 10. EMBER VALAMIKOR ÉLETÉBEN NEMI SZERVI SZEMÖLCSÖKTŐL SZENVED. A MAGYARORSZÁGON JELENLEG KEZELT BETEGEK SZÁMÁT CSAK MEGBECSÜLNI TUDJUK, SZÁMUK AZONBAN ÉVENTE TÖBB TÍZEZER LEHET.”

**Dr. Tisza Tímea - bőr-nemgyógyász szakorvos -
A Belvárosi Orvosi Centrum igazgatója**

Nemi szervi szemölcsök

HOGYAN VÉDEKEZHETEK A HPV FERTŐZÉS, A HPV OKOZTA RÁKOS MEGBETEGEDÉSEK ÉS A NEMI SZERVI SZEMÖLCS ELLEN?

Mivel a HPV szexuális úton terjed a leggyakrabban, a szexuális önmegtartóztatás a legbiztosabb védekezési lehetőség, hiszen mindenfajta intim együttlét (hüvelyi, orális, anális aktus, kézzel való érintés) alkalmával átadható a fertőzés. A gumióvszer csakis abban az esetben véd, ha a fertőzött területet teljes egészében lefedi, de ez sajnos gyakran nem kivitelezhető.

Az óvszer nem nyújt 100%-os védelmet a HPV fertőzés ellen.

A magyar nők alig harmada jár évente méhnyakrákszűrésre.^{3,4}

A védőoltások összetételükben különböznek egymástól:

2-komponensű:
HPV 16, 18

4-komponensű:
HPV 6, 11, 16, 18

9-komponensű:
HPV 6, 11, 16, 18,
31, 33, 45, 52, 58

Magyarországon elérhető védőoltások:

- Kétkomponensű (HPV16, 18) a méhnyakrák, végbélnyílás rákja, valamint a szeméremtesti és a hüvelyrák megelőzésére
- Négykomponensű (HPV6, 11, 16, 18) a méhnyakrák, a szeméremtesti és a hüvelyrák, a végbélnyílás rákja, valamint a nemi szervi szemölcsök megelőzésére

A korábban forgalomba került két- és négykomponensű oltás mellett 2016-tól a kilenckomponensű vakcina is elérhető Magyarországon, amely 5 további vírustörzzsel szemben segíti a védekezést.

- Kilenckomponensű (HPV6, 11, 16, 18, 31, 33, 45, 52, 58) a méhnyakrák, a szeméremtesti és a hüvelyrák, a végbélnyílás rákja, valamint a nemi szervi szemölcsök megelőzésére

„A HPV okozta nemi szervi szemölcsök kialakulása a leggyakoribb nemi érintkezéssel közvetített vírusos fertőző betegség világszerte. Gyakorisága napjainkban egyre növekszik – becslések szerint ma már minden 10. szexuálisan aktív személy élete során valamikor kénytelen szembesülni ezzel a problémával. Kezelése kellemetlen, költséges és sok esetben eredménytelen. A betegek számára jelentős megterhelést okoz, az életminőséget kifejezetten rontja.”

**Dr. Várkonyi Viktória - bőr-nemigyógyász szakorvos -
Magyar STI* Társaság**

„A HPV fertőzés elleni védekezésre egészen a legutóbbi időig nem létezett kényelmes és hatékony megoldás: a teljes önmegettartóztatás vagy a szigorúan monogám kapcsolat nem mindenki számára jelent elfogadható alternatívát, a gumióvszer pedig kizárólag azon a behatárolt bőr-nyálkahártya felszínen jelent védelmet, amelyet lefed. A HPV-vel fertőzött párok számára nagyon nehéz használható tanácsot adni a biztonságos szex, a fertőzés átvitelének megakadályozása érdekében. Óriási eredmény egy olyan védőoltás kifejlesztése, mely a HPV leggyakoribb magas és alacsony daغانatkeltő kockázatú típusaival való megfertőződés ellen nyújthat védelmet.”

**Dr. Tisza Tímea - bőr-nemigyógyász szakorvos -
A Belvárosi Orvosi Centrum igazgatója**

*STI = sexually transmitted infection, szexuálisan terjesztett fertőzés

MIKOR AJÁNLOTT BEADNI AZ EGYES HPV OKOZTA RÁKOS MEGBETEGEDÉSEK ÉS A NEMI SZERVI SZEMÖLCSÖK ELLENI VÉDŐOLTÁST?

A teljes oltási sorozat életkortól függően két, illetve három oltásból áll, amelyeket meghatározott rendben, maximum 1 éven belül ajánlott beadni. A fiatalkorban (9–15 éves korban) beadott oltásnak van a legnagyobb védő hatása, mert így az első szexuális együttlétre már nagyfokú védettség mellett kerülhet sor. Ezért a kislányokat és a kisfiúkat a legjobb ilyenkor beoltatni.

A HPV védőoltás 2014 óta térítésmentesen igényelhető hazánkban a 12 éves (általános iskola 7. osztályát végző) lányok számára. Érdeklődjön gyermeke kezelőorvosánál az iskolai oltási program keretében beadható oltásokról!

Fiatal felnőtt korban is célszerű lehet azonban kérni a védőoltást, hiszen ez a szexuálisan legaktívabb életszakasz, amikor a legnagyobb a valószínűsége a leggyakoribb szexuális úton terjedő betegség, a nemi szervi szemölcsök kialakulásának. A védőoltás adható később is - akár azoknak is, akik már átestek valamilyen HPV által okozott betegségen, főként abban az esetben, ha nem élnek stabil párkapcsolatban.

„Az ismerethiány és a tévhitek legsúlyosabb következménye, hogy sokan félvállról veszik a védekezést. Miközben a HPV elleni védőoltások csaknem 100 százalékos védelmet nyújthatnak a férfiak és a nők körében is rendkívül súlyos daganatos betegségeket okozó vírussal szemben, a kutatási adatok szerint a magyarok közel egyharmada gondolja, hogy a férfiakat nem kell beoltani, mert az egy női betegség.”

**Dr. Várkonyi Viktória - bőr-nemigyógyász szakorvos -
Magyar STI* Társaság**

A HPV fertőzéssel szemben a leghatékonyabb védekezési mód a rendszeres orvosi vizsgálat és a védőoltás beadatása együttesen

„Ha Ön a védőoltás mellett dönt, beszélje meg STD*-vel foglalkozó bőr-és nemigyógyással, nőgyógyászával, gyermekei házi gyermekorvosával, hogy melyik az a védőoltás, amellyel a méhnyakrák megelőzése mellett a nemi szervi szemölcsök, a szeméremtest és a hüvely rákja ellen is megvédeheti önmagát és gyermekeit. A nemi szervi szemölcsök a fiúkat is érintik! Törekedjen a teljességre, hiszen a ma döntése egy egész életre szól!”

**Dr. Tisza Tímea - bőr-nemigyógyász szakorvos -
A Belvárosi Orvosi Centrum igazgatója**

Hazánkban 2006 óta vannak forgalomban HPV oltóanyagok. A forgalomban lévő vakcinák nem tartalmaznak vírust, csak egy mesterséges fehérjét, amely megtanítja az immunrendszert a védekezésre. 2015-ig a világszerte beoltott közel 80 millió ember oltásaival összegyűlt megfigyelések megnyugtatóak. A vakcinák jól tolerálhatók, a leggyakoribb mellékhatások az oltás helyén jelentkező bőrpír, duzzanat, izomfájdalom, fejfájás, szédülés, hányás, hányinger, láz, fáradtság.

A kiadvány megjelenését az MSD Pharma Hungary Kft. tette lehetővé. Az itt közölt információk a szerzők nézeteit tükrözik, melyek eltérhetnek az MSD Pharma Hungary Kft. álláspontjától, és nem helyettesítik a beteg kezelőorvosának véleményét. Az Ön egészségi állapotával vagy kezelésével kapcsolatban az elsődleges információs forrás a kezelőorvosa kell, hogy legyen. Ha bármilyen kérdése van egészségi állapotával vagy a kezelésével kapcsolatban, lépjen kapcsolatba kezelőorvosával! Mindig egyeztessen orvosával, mielőtt e tájékoztatóban található bármilyen javaslatot megvalósít.

*STD = sexually transmitted disease, szexuálisan terjesztett betegség

**Dr. Várkonyi Viktória -
bőr-nemgyógyász szakorvos -
Magyar STI* Társaság**

**Dr. Tisza Tímea -
bőr-nemgyógyász szakorvos -
A Belvárosi Orvosi Centrum igazgatója**

Források:

1 Kásler M. A humán papillomavírus okozta malignus és rekuráló megbetegedések társadalmi terhei. Orvosi Hetilap. 2012. Szuppl.

2 Chesson HW, Dunne EF, Hariri S, Markowitz LE. The estimated lifetime probability of acquiring human papillomavirus in the United States. Sex Transm Dis. 2014 Nov;41(11):660-4.

3 ÁNTSZ. Lakossági szűrővizsgálatok https://www.antsz.hu/data/cms41690/lakossagi_szurovizsgalatok.pdf ÁNTSZ. Átszűrési adatok. 2012. https://www.antsz.hu/data/cms51774/Atszurtsegi_adatok_2010_2011_2012.pdf

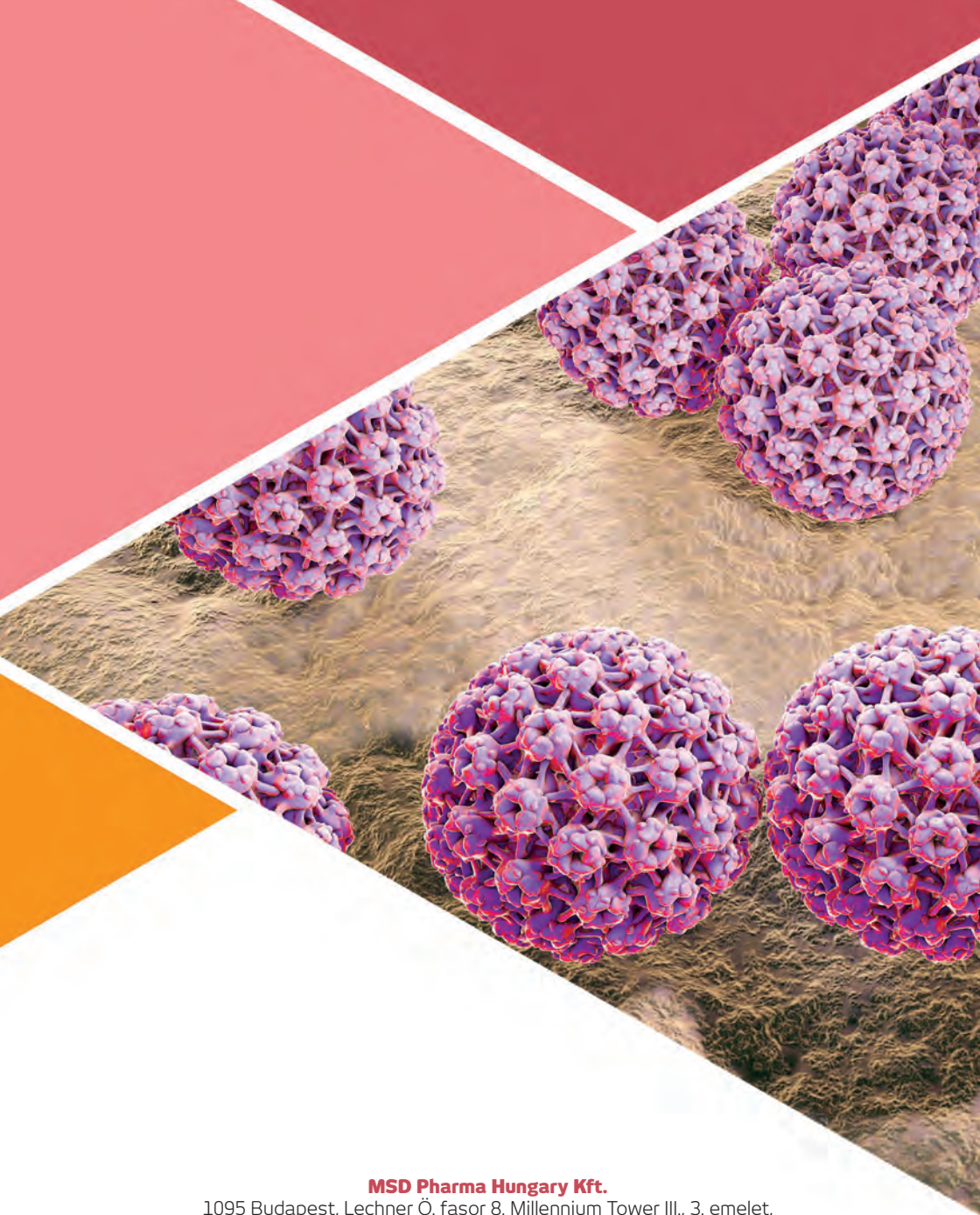
4 Ádány R. Megelőző orvostan és népegészségtan. Szűrővizsgálatok hazai helyzete. 2011.TAMOP 4.2.5 Pályázat könyvei. http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/0019_1A_Megelozo_orvostan_es_nepegeszsegtan/ch06s02.html

5 CDC. Sexually Transmitted Diseases Treatment Guidelines. Anogenital Warts. 2015.

6 Szentirmay Z, Veleczki Zs, Kásler M. Humán papillomavírus asszociált méhnyak-megbetegedések Magyarországon: epidemiológia és a HPV-típusok összefüggése a párhuzamosan végzett citológiai diagnózissal Orv Hetil. 2017; 158(31): 1213–1221.

7 P. L. Stern et al. Therapy of Human Pappilomavirus-related Disease. Vaccine. 2012 Nov. 20; 30(05): F71-F82.

*STI = sexually transmitted infection, szexuálisan terjesztett fertőzés

MSD Pharma Hungary Kft.

1095 Budapest, Lechner Ö. fasor 8. Millennium Tower III., 3. emelet,
Tel.: 06 1 888 5300, Fax: 06 1 888 5388

A dokumentum lezárásának dátuma: 2019.04.29.

HU-NON-00022
OGYÉI/32258-4/2017